

ІДЕНТИФІКАЦІЯ РИЗИКІВ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ ЯК СКЛАДОВА ЗАПОБІГАННЯ ФІНАНСОВОЇ КРИЗИ ТА БАНКРУТСТВА

**Крутько С.В., Дорогань-Писаренко Л.О., Єгорова О.В.
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава**

Сільське господарство є однією з найбільш ризикованих галузей, з огляду на поєднання загальних бізнес-ризиків зі специфічними, зокрема залежністю від клімату, біологічних процесів, сезонності та політичної нестабільності.

Малі та середні аграрні підприємства мають особливо високу вразливість до фінансової кризи й банкрутства через обмеженість фінансових ресурсів і неможливість повноцінного хеджування ризиків.

Аграрна сфера України наразі функціонує в умовах підвищеного ризику, спричиненому російською військовою агресією, що обумовлює необхідність ідентифікації та систематизації загроз для ефективного фінансового управління.

Ризики аграрних підприємств мають різноманітну природу та можуть бути згруповані за джерелами походження на:

- галузеві (специфічні для сільського господарства);
- загальноекономічні (властиві всім сферам бізнесу);
- внутрішньогосподарські (контрольовані підприємством);
- зовнішні (неконтрольовані, пов'язані з макросередовищем).

Галузеві ризики мають найбільший вплив на ймовірність банкрутства аграрних підприємств, зокрема: кліматичні та природні; біологічні; технологічні; логістичні; правові.

Ризики доцільно класифікуватися також за ступенем впливу на фінансову стабільність:

- ті, що потенційно можуть спричинити банкрутство при комбінації з іншими;
- ті, що істотно підвищують ризик неплатоспроможності;
- ті, які з високою ймовірністю ведуть до кризи та банкрутства.

Для аналізу ймовірності фінансової кризи та банкрутства необхідно ідентифікувати конкретні ризики підприємства, оцінити їх інтенсивність, взаємозв'язки та комбінований вплив. Систематизація та кількісна оцінка ризиків створює основу для побудови ефективної антикризової стратегії та адаптації моделей оцінки банкрутства до умов аграрного виробництва.

Література:

1. Dorohan-Pysarenko L., Rebilas R., Yehorova O., Yasnolob I., Kononenko Z. Methodological peculiarities of probability estimation of bankruptcy of agrarian enterprises in Ukraine. *Agricultural and Resource Economics*. 2021. Vol. 7. No. 2. Pp. 20–39. DOI: <https://doi.org/10.51599/are.2021.07.02.02>.
2. Дорогань-Писаренко Л.О., Єгорова О.В., Яснолоб І.О. Особливості оцінки ймовірності банкрутства аграрних підприємств в Україні. *Інфраструктура ринку*. 2022. № 68. С. 223-231. DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastructure68-39>.